

فقیه

فقیه به معنای دارنده ملکه **استنباط حکم** فرعی شرعی از منابع معتبر می‌باشد.

فهرست مندرجات

- ۱ - معنا
- ۲ - از نگاه قرآن و روایات
- ۳ - احکام مرتبط
- ۴ - پانویس
- ۵ - منبع

معنا

فقه در **لغت** به معنای فهم، فطانت و درک عمیق و دقیق آمده است و اساس و ریشه آن به گشودن و شکافتن باز می‌گردد و فقیه به کسی اطلاق می‌شود که دارای فهم عمیق و دقیق است، احکام را می‌کاود و گره‌ها و معضلات آن را می‌گشاید و حل می‌کند. در کلمات متأخران، واژه **مجتهد** نیز به معنای فقیه به کار رفته است.

از نگاه قرآن و روایات

واژه **فقه** و فقیه در **آیات** و **روایات** در همان معنای لغوی به کار رفته و همه معارف و آموزه‌های دینی؛ اعم از اصول و فروع را دربر می‌گیرد و اختصاص به حوزه خاصی ندارد؛ لیکن به تدریج در اصطلاح **فقه** محدود به حوزه خاصی شده است و امروزه فقیه به کسی اطلاق می‌گردد که در رشته‌ای خاص از علوم اسلامی؛ یعنی احکام فرعی شرعی دارای ملکه استنباط است و می‌تواند **حکم شرعی** هر مسئله‌ای را با بحث و بررسی از ادله معتبر شرعی به دست آورد.^[۱]^[۲]^[۳]

احکام مرتبط

از **احکام** مربوط به آن، ذیل عناوین **اجتهاد**، **تقلید** و فقه سخن رفته است؛ چنان که قلمرو **ولایت فقیه** در عنوان ولایت فقیه مطرح خواهد شد.

پانویس

- ↑ مجمع البحرین، واژه «فقه».
- ↑ منتهی‌المطلب، ج ۱، ص ۷۰۷.
- ↑ معالم‌الدین (قسم الفقه)، ج ۱، ص ۹۰.

منبع

فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت علیهم‌السلام، ج ۵، ص ۷۲۳، برگرفته از مقاله «فقیه».